

REVISTA PRESEI
8 ianuarie 2020

SPARKNEWS.RO: Ministrul Educației îi asigură pe profesori că vor primi cele două majorări salariale în acest an

Ministrul Educației și Cercetării (MEC), Monica Anisie, a dat asigurări, marți, că profesorii vor primi în acest an cele două creșteri salariale prevăzute de la 1 ianuarie și de la 1 septembrie și a precizat că există banii necesari în buget.

„Banii sunt prevăzuți în buget, în Legea bugetului. Bugetul a fost aprobat. Nu înțeleg de unde să apară așa ceva. Ministerul Educației are prevăzut în buget banii (n.r. – pentru creșterile salariale) și pentru 1 ianuarie și pentru 1 septembrie. (...) Nu înțeleg de unde a pornit treaba aceasta, mai ales că Legea bugetului a fost promulgată. (...) Noi am prevăzut în buget banii respectivi. (...) Îi asigur pe colegii mei că vor fi aceste creșteri salariale”, a declarat ministrul Educației pentru AGERPRES.

Monica Anisie a spus că Ministerul Finanțelor și-a dat acordul atunci când s-a propus bugetul cu cele două creșteri salariale. Ministrul a mai precizat că PNL respectă Legea salarizării. „Noi am spus dintotdeauna: PNL respectă Legea salarizării. (...) Să lăsăm faptele să vorbească, și nu manipulările altora”, a afirmat demnitarul.

Monica Anisie a postat și pe Facebook un mesaj referitor la majorarea salariilor profesorilor: „Stimați colegi din sistemul de educație! Vă asigur că, în ciuda propagandei mincinoase a PSD, bugetul Ministerului Educației și Cercetării cuprinde sumele de bani necesare pentru creșterile salariale din anul 2020. Orice alte informații apărute în spațiul public sunt tendențioase și au rolul să manipuleze opinia publică!”

În presă a apărut marți informația potrivit căreia profesorii nu ar mai primi majorarea salarială de la 1 septembrie și că nu ar fi bani suficienți în buget, scrie Agerpres.

HOTNEWS: Ministrul Educației le spune profesorilor că vor primi cele două creșteri salariale în acest an

Ministrul Educației și Cercetării (MEC), Monica Anisie, dă asigurări că profesorii vor primi în acest an cele două creșteri salariale prevăzute de la 1 ianuarie și de la 1 septembrie și a precizat că există banii necesari în buget, potrivit Agerpres.

"Banii sunt prevăzuți în buget, în Legea bugetului. Bugetul a fost aprobat. Nu înțeleg de unde să apară așa ceva. Ministerul Educației are prevăzut în buget banii (n.r. - pentru creșterile salariale) și pentru 1 ianuarie și pentru 1 septembrie. (...) Nu înțeleg de unde a pornit treaba aceasta, mai ales că Legea bugetului a fost promulgată. (...) Noi am prevăzut în buget banii respectivi. (...) Îi asigur pe colegii mei că vor fi aceste creșteri salariale", a declarat ministrul Educației.

Monica Anisie a spus că Ministerul Finanțelor și-a dat acordul atunci când s-a propus bugetul cu cele două creșteri salariale. Ea a precizat că PNL respectă Legea salarizării.

"Noi am spus dintotdeauna: PNL respectă Legea salarizării. (...) Să lăsăm faptele să vorbească, și nu manipulările altora", a mai afirmat demnitarul.

În presă a apărut marți informația potrivit căreia profesorii nu ar mai primi majorarea salarială de la 1 septembrie și că nu ar fi bani suficienți în buget. (Andreea Ofițeru)

PUTEREA: Ministrul Educației vine cu noi precizări despre SALARIILE profesorilor

Ministrul Educației, Monica Anisie, intervine în cel mai recent scandal bugetar, legat de creșterile salariale din învățământ. Ministrul a declarat, marți, la o emisiune TV, că banii pentru majorarea salariilor profesorilor sunt prevăzuți în buget.

„Îi asigur pe toți colegii mei profesori că banii sunt prevăzuți în buget și că nu s-a pus nicio secundă problema să nu fie această creștere salarială de la 1 ianuarie și de la 1 septembrie. Am avut o discuție și cu domnul ministru Cîțu și dumnealui m-a asigurat că nu s-a schimbat nimic față de ceea ce s-a discutat”, a spus Monica Anisie, la un post TV. Precizările vin după ce surse guvernamentale au declarat că Guvernul Orban ar fi decis să nu majoreze salariile profesorilor de la 1 septembrie, așa cum era planificat. Presupusa decizie a Guvernului a stârnit reacții dure din partea sindicatelor, conform Stiripesurse.

ȘTIRI PE SURSE: Răsturnare de situație în cazul salariilor pentru profesori: Ministrul Educației, precizări de ultimă oră

Ministrul Educației, Monica Anisie, a declarat, marți, la Antena 3, că banii pentru majorarea salariilor profesorilor sunt prevăzuți în buget.

„Îi asigur pe toți colegii mei profesori că banii sunt prevăzuți în buget și că nu s-a pus nicio secundă problema să nu fie această creștere salarială de la 1 ianuarie și de la 1 septembrie. Am avut o discuție și cu domnul ministru Cîțu și dumnealui m-a asigurat că nu s-a schimbat nimic față de ceea ce s-a discutat”, a spus Monica Anisie, la Ediția Specială moderată de Cătălina Porumbel.

Precizările vin după ce Antena 3 citat surse guvernamentale cu informația că Guvernul Orban ar fi decis să nu majoreze salariile profesorilor de la 1 septembrie, așa cum era planificat. Presupusa decizie a Guvernului a stârnit reacții dure din partea sindicatelor. **(Florin Pușcaș).**

EVENIMENTUL ZILEI: Salariile profesorilor aprind scandalul: Ministrul Educației îl face mincinos pe Hadăr!

După un întreg scandal pe subiectul banilor pentru salariile profesorilor și după ce inițial s-a spus că nu sunt fonduri pentru creșteri salariale, ministrul Educației, Monica Anisie anunță că banii pentru majorarea salariilor profesorilor sunt prevăzuți în buget.

„Îi asigur pe toți colegii mei profesori că banii sunt prevăzuți în buget și că nu s-a pus nicio secundă problema să nu fie această creștere salarială de la 1 ianuarie și de la 1 septembrie. Am avut o discuție și cu domnul ministru Cîțu și dumnealui m-a asigurat că nu s-a schimbat nimic față de ceea ce s-a discutat”, a spus Monica Anisie, la Ediția Specială moderată de Cătălina Porumbel, la Antena 3.

Precizările vin după ce surse guvernamentale au declarat că Guvernul Orban ar fi decis să nu majoreze salariile profesorilor de la 1 septembrie, așa cum era planificat. Presupusa decizie a Guvernului a stârnit reacții dure din partea sindicatelor.

„Informațiile deja sunt în ceață. Nu mai știm nici noi ce să credem, deși am avut unele discuții acum câteva săptămâni pe această temă. Ministerul Educației spune că sunt bani în buget pentru a fi prevăzute aceste creșteri din septembrie, care nu sunt deloc mari. Când îi mai aud pe unii că spun că se crește cu 21% nivelul salariilor... Este o utopie să credem asta. Este vorba despre o pătrime din diferența dintre 2022 și 2018. Sumele acestea sunt ridicole. Ați auzit, 240 de lei în septembrie. 240 de lei brut la un lector, șef de lucrări. 230 de lei brut, la un conferențiar. Asta înseamnă vreo 160 de lei în mână. Asta înseamnă o tranșă, 80 de lei net. Acestea sunt creșterile acelea „fabuloase”, adânci, puternice”, a declarat Anton Hadăr, președintele Federației Alma Mater, la Antena 3. **(Oana Nicolae).**

ANTENA 3: Ediție specială - Anisie: Nu s-a pus problema să nu existe creșterea

Invitați: Anton Hadăr, profesor universitar și lider sindical; Val Vâlcu, jurnalist

În legătură telefonică directă: Monica Anisie, ministrul Educației

Realizator: Ministrul al Educației, doamna Monica Anisie, este în legătură telefonică directă cu noi. Mulțumesc, doamnă ministru, pentru această intervenție. Domnul profesor spunea aici că ați avut o convorbire telefonică și l-ați asigurat că vor avea loc acele majorări salariale la 1 septembrie 2020.

Monica Anisie: Da, și îi asigur pe toți colegii mei profesori că banii sunt prevăzuți în buget și că nu s-a pus nicio secundă problema să nu fie această creștere salarială de la 1 ianuarie, ci de la 1 septembrie. Am avut o discuție și cu domnul ministru Cîțu, și dumnealui m-a asigurat că nu s-a schimbat nimic față de ceea ce noi am discutat.

Val Vâlcu: Doamna ministru, mă iertați, i-ați spun domnului profesor că premierul Orban a vorbit...

Anton Hadăr: Nu, asta i-am spus eu doamnei ministru.

Realizator: Aici vreau să intervin. Doamna ministru, domnul premier Ludovic Orban a lăsat de înțeles că se mai gândește în privința acestor majorări salariale de la 1 septembrie 2020. De aici a pornit acest tăvălug de reacții. Dumneavoastră ați discutat cu premierul Ludovic Orban, v-ați lămurit în privința acestor majorări prevăzute de la 1 septembrie 2020?

Monica Anisie: Tot ceea ce pot să vă spun este faptul că banii sunt prevăzuți în buget.

Realizator: Despre ce sumă este vorba, doamna ministru?

Monica Anisie: Suma prevăzută în buget pentru creșterile salariale, de la 1 septembrie! Există și suma prevăzută pentru creșterea salarială de la 1 ianuarie. Nu știu de unde a pornit tot acest tăvălug, că nu ar exista. Deci chiar nu știu de unde. Eu am fost la o întâlnire, astăzi, la Craiova, cu Consiliul Național al Elevilor și nu am știut despre această problemă care s-a ivit astăzi. Eu tot ceea ce pot să vă asigur este că banii sunt prevăzuți în buget.

Realizator: Cu domnul premier Orban ați avut vreo discuție pe această temă?

Monica Anisie: Legat de ce?

Realizator: De majorarea salariilor profesorilor de la 1 septembrie 2020.

Monica Anisie: Am avut o discuție la întâlnirea cu sindicatele și cu domnul ministru Cîțu și cu premierul. Deci noi am avut această întâlnire și domnul Hadăr poate să confirme că am fost prezenți atât sindicatele din învățământul universitar, cât și reprezentanți ai sindicatelor din învățământul preuniversitar. Domnul Hadăr poate confirma că a existat această consultare.

Anton Hadăr: Evident, am cerut-o noi.

Realizator: Aceasta era întrebarea, doamna ministru, dacă de atunci până acum, pentru că premierul Ludovic Orban a avut alte apariții publice, acum, la început de an și, repet, într-una dintre ele a dat de înțeles că se mai gândește în privința acestor majorări salariale de la 1 septembrie.

Monica Anisie: Atât timp cât există banii prevăzuți în buget și legea bugetului a trecut, nu văd despre ce să mai discutăm.

Val Vâlcu: Rectificare se poate face, de exemplu, după alegerile anticipate?

Anton Hadăr: Se poate orice.

Monica Anisie: Deci, până la rectificare, noi haideți să discutăm în mod concret despre ceea ce există astăzi.

Realizator: Ne puteți spune, doamna ministru, care este efortul bugetar pentru aceste majorări salariale de la 1 septembrie 2020?

Monica Anisie: Nu vă pot spune cu exactitate care este acest efort bugetar.

Val Vâlcu: Dar cuvântul 'discriminator'... 'discriminatoriu'... care a fost, exact?

Realizator: Discriminare.

Anton Hadăr: Am înțeles că s-a folosit un termen de genul acesta, că ar fi o discriminare dacă s-ar da numai Educației. Legea există, banii spune doamna ministru că există, a spus domnul Cîțu... eu ce să mai cred? Toată lumea a tăbărât pe noi, pe sindicate, astăzi, să spunem ce se întâmplă.

Val Vâlcu: Dar l-ați auzit pe premier spunând treaba asta?

Anton Hadăr: Este element de presă pe care l-am comentat.

Realizator: Deci, spuneți așa, doamna ministru, că aceste creșteri vor fi aplicate în modificările aduse ieri prin ordonanță de urgență, modificări aduse la celebra ordonanță 114. S-a modificat acest termen de 1 septembrie 2020?

Monica Anisie: Nu s-a modificat absolut nimic. Deci pot să vă asigur de acest lucru și de acest lucru m-a asigurat și domnul ministru al Finanțelor Publice, domnul Cîțu.

Anton Hadăr: Efortul bugetar nu e foarte mare.

Monica Anisie: Nu, nu este foarte mare.

Anton Hadăr: De ce? Pentru că ratele acestea despre care vorbim, pe care voi le-ați numit 'foarte mari', nu-s atât de mari. Că tot voi ați dat exemple. La un lector universitar în jur de 230 de lei, la un conferențiar 240 de lei. Cele două, din septembrie, sume brute. Dacă mai înmulțești cu 0,585 ajungi la 130 de lei - marea creștere! Dar finalizăm și noi Legea salarizării bugetarilor din Educației înainte de termen, că așa s-a preconizat.

Romania tv: România la raport - Intervenție telefonică Marius Nistor

Realizator: Andreea Crețulescu

Intervenție telefonică, Marius Nistor, FSE Spiru Haret

Realizator: Unul dintre reprezentanții sindicatelor dl Marius Nistor în direct cu noi. Dle Nistor, e o nebuloasă aici, în ordonanța aia 114 pe care a contestat-o PSD la CCR erau majorate salariile profesorilor la nivelul lui 2022. Orban de două zile tot iese și spune că nu e corect. Cum a rămas? Că mă întrebă și profesorii? Dvs ce ați înțeles?

Marius Nistor: Putem pleca de la următoarea situație în OUG 114 într-adevăr era prins acel articol care permitea ca salariații din învățământ să atingă nivelul salarial maxim din 2022, începând cu luna septembrie a anului 2020. Deci maximum salarial pe legea salarizării. În momentul de față știm că OUG 114 nu a suportat modificări din acest punct de vedere. Au existat într-adevăr declarații contradictorii. Pe de o parte premierul Ludovic Orban, care spunea că din punct de vedere al domniei sale nu i s-ar părea corect ca și dascălii, la fel cum au fost medicii să ajungă la maximum salarial din 2022 în 2020. Dar pe de altă parte avem declarațiile ministrului de finanțe care spunea destul de tranșant că banii sunt prinși în bugetul alocat...

Realizator: Păi și cine conduce guvernul Cițu sau Orban?

Marius Nistor: Discuția aceasta am abordat-o chiar la guvern, în prezența premierului, în prezența ministrului muncii și a ministrului Educației. După discuția purtată cu reprezentanții guvernului a avut loc o ședință de guvern. După ședința de guvern în cauză, dl Cițu a repetat aceeași declarație, banii pentru creștere salarială din septembrie sunt prinși în bugetul Ministerului Educației. Deci în momentul de față eu nu am nicio altă informație care să demonstreze contrariul. Vizavi de corectitudine, de ce ar trebui să primim noi înaintea altora, în egală măsură mă întreb și eu de ce demnitarilor au trebuit să ajungă la maximum salarial înaintea tuturor bugetarilor. La fel cum nu mi s-a părut corect să facem mare publicitate că vom îngheța salariile demnitarilor.

SPARKNEWS.RO: Monica Anisie, către elevi: „Școala trebuie să se reinventeze, să devină un loc în care voi veniți cu plăcere”

Ministrul Educației, Monica Anisie, le-a transmis, marți, elevilor un mesaj pe Facebook, după ce în cursul zilei a participat la Conferința „Mișcarea de reprezentare a elevilor: atunci și acum”, organizată de Consiliul Național al Elevilor la Craiova. ”În școală, pe lângă disciplinele pe care le studiați, trebuie să fiți învățați să vă dezvoltați și să creșteți armonios, învățați să fiți oameni. Trebuie să recunoaștem faptul că nicio diplomă de studii nu atestă calitatea de a fi om”, a scris Monica Anisie.

”Educația este un proces de creare a omului. De aceea, dragi elevi, școala trebuie să se reinventeze, să devină un loc în care voi veniți cu plăcere, fiindcă școala este despre voi, cu voi și pentru voi!”, le-a mai transmis elevilor ministrul Educației.

Postarea integrală a ministrului Educației, Monica Anisie:

”Dacă stau bine și mă gândesc au mai fost momente pe care le-am trăit cu intensitate alături de voi, dragi elevi! Îmi amintesc cu plăcere de grupul de lucru pe care l-am organizat când eram Secretar de stat pentru realizarea Statutului Elevului. Mă bucur că am putut contribui la elaborarea lui, deoarece așa vi s-au recunoscut drepturile și vocea voastră contează! Am lucrat ore în șir, am negociat fiecare punct și chiar dacă uneori lupta a fost crâncenă, după fețele încruntate, au urmat zâmbete largi! Din păcate, acum îmi dau seama că nu a fost inclus în acest statut și dreptul de a zâmbi, dar și de a vă juca. Nu uitați și de acest drept!

La școală trebuie să învățați, dar pe lângă acest factor esențial, trebuie să vă și cunoașteți pe voi, să vă descoperiți și așa cum o faceți deja, să vă alegeți colegi care să vă reprezinte. În școală, pe lângă disciplinele pe care le studiați, trebuie să fiți învățați să vă dezvoltați și să creșteți armonios, învățați să fiți oameni. Trebuie să recunoaștem faptul că nicio diplomă de studii nu atestă calitatea de a fi om. Educația este un proces de creare a omului. De aceea, dragi elevi, școala trebuie să se reinventeze, să devină un loc în care voi veniți cu plăcere, fiindcă școala este despre voi, cu voi și pentru voi!” În perioada 7-11 ianuarie are loc, la Craiova, a 30-a Adunare generală a Consiliului Național al Elevilor. Marți, elevii au participat la Conferința Națională „Mișcarea de reprezentare a elevilor: atunci și acum”.

DC NEWS: HAOS! Elevii sar la Anisie. Solicitare fermă către Orban

Consiliul Elevilor cere retragerea proiectului MEN privind structura anului școlar 2020-2021

Consiliul Elevilor solicită ministrului Educației retragerea proiectului de Ordin privind structura anului școlar 2020-2021, potrivit căruia cursurile vor începe în 14 septembrie 2020, iar vacanța de iarnă nu

va mai fi asimilată cu vacanța intersemestrială, fapt ce va duce la un „real dezechilibru”, scrie Mediafax.

„Considerăm că o astfel de măsură ar produce haos în sistemul de educație, întrucât întreaga perioadă dintre cele două vacanțe (vacanța de iarnă, respectiv cea intersemestrială) va fi dedicată doar rezolvării situației școlare și nu aprofundării materiei, în conformitate cu programa școlară. Faptul că proiectul de Ordin prevede cel mai scurt an școlar din istoria recentă nu este un aspect îmbucurător pentru beneficiarul primar al educației – nu structura anului școlar ar trebui să fie una mult mai aerisită pentru a permite dezvoltarea personală și profesională a elevului, ci metodele de predare-învățare-evaluare folosite și arhitectura curriculară implementată”, arată Consiliul Național al Elevilor, într-un comunicat de presă transmis miercuri.

Măsura susținută de elevi

Elevii spun că susțin adoptarea unei măsuri care să ducă la creșterea calității actului instructiv-educativ și propun ca anul școlar să înceapă la 1 septembrie și să se încheie în 1 iunie.

„În anul 2017, în cadrul Adunării generale a Consiliului Național al Elevilor de la Râmnicu Vâlcea, liderii elevilor din întreaga țară au adoptat o hotărâre pentru ca dezideratul CNE să fie obținerea unei structuri fixe pentru desfășurarea cursurilor dintr-un an școlar: acestea ar trebui să înceapă la 1 septembrie și să se termine la 1 iunie”, menționează sursa citată.

Calendar decalat pentru examenele naționale

Reprezentanții elevilor atrag atenția cu privire la un fenomen care a luat amploare în sistemul educațional, mai ales în ultimii ani: calendarul examenelor naționale este unul decalat, iar elevii sunt nevoiți să susțină aceste examene în mijlocul verii, în clase care nu sunt dotate cu sisteme de ventilație, randamentul fiind unul din ce în ce mai scăzut.

„De asemenea, orice zi petrecută la școală în luna iunie este resimțită precum o povară de către elevi, aspect care favorizează absenteismul școlar masiv, dar și incapacitatea elevilor de a se putea concentra pe studiu. Mai mult decât atât, această măsură ar fi benefică și pentru elevii din învățământul profesional și tehnic, care, din cauza săptămânilor de practică, termină școala în luna iulie, când, din cauza temperaturilor ridicate și a condițiilor improprie de desfășurare a actului educațional, elevii nu mai pot asimila informația livrată la un randament satisfăcător”, adaugă sursa menționată. Ministerul Educației a lansat, luni, în dezbatere publică, proiectul privind structura anului școlar pentru 2020 - 2021, care arată că pe 14 septembrie ar putea începe cursurile. Anul acesta, școala a început pe 9 septembrie.

Structura noului an școlar

Potrivit Ministerului Educației, proiectul supus dezbaterii publice arată că anul școlar se structurează pe două semestre, 34 de săptămâni, după cum urmează:

- Semestrul I - 17 săptămâni de cursuri (14 septembrie - 29 ianuarie 2021)

- Semestrul al II-lea - 17 săptămâni de cursuri (8 februarie - 18 iunie 2021)

„Având în vedere perioada în care vor avea loc Sărbătorile Pascale, am propus fracționarea vacanței de primăvară pentru a permite familiilor reunite, inclusiv membrilor din diaspora, să celebreze împreună.”, a declarat Monica Anisie, ministrul Educației și Cercetării.

Vacanțele elevilor sunt programate astfel:

- Vacanța de iarnă (23 decembrie 2020 - 10 ianuarie 2021)

- Vacanța intersemestrială (30 ianuarie - 7 februarie 2021)

- Vacanța de primăvară

- Paștele Catolic (2 - 11 aprilie)

- Paștele Ortodox (30 aprilie - 9 mai)

- Vacanța de vară (18 iunie 2021 - data din septembrie 2021 la care vor începe cursurile anului școlar 2021-2022).

„Prin excepție de la prevederile anterior menționate pentru clasele terminale din învățământul liceal, anul școlar are 32 de săptămâni de cursuri și se încheie la data de 4 iunie 2021. Pentru clasele a VIII-a, anul școlar are 33 de săptămâni de cursuri și se încheie la data de 11 iunie 2021, în timp ce pentru clasele din învățământul liceal - filiera tehnologică, cu excepția claselor terminale și pentru clasele din învățământul profesional, anul școlar are 37 de săptămâni de cursuri”, se arată într-un comunicat al Ministerului Educației. Programul național „Școala Altfel” se va desfășura în perioada 5 octombrie

2020 - 4 iunie 2021, pe o perioadă de cinci zile consecutive lucrătoare, a căror planificare se află la decizia unității de învățământ, mai arată sursa citată.

CONTRIBUTORS.RO: Școala și egalitatea de șanse

Să fim onești: românului nu-i place egalitatea. Nici măcar atunci când o clamează. Vârștii care contestă "pensiile nesimțite" ale diverșilor rentieri ai lumii noi nu o fac în numele egalității, ci în cel al invidiei: adică de ce să aibă ăia și noi să n-avem? Ce, noi n-am muncit? Noi nu merităm? Noi nu suntem oameni? Nici statul comunist – care se pretindea egalitar – nu era populat de cetățeni cu acest crez: ruralii erau dispuși la orice pentru a-și împinge copiii spre "domnie", iar intelectualitatea urbană, dimpreună cu cadrele de partid (care monopolizaseră poziția burgheziei interbelice) voia să-și păstreze statusul social. De unde o concurență acerbă (inclusiv, sau mai ales, la nivelul stereotipurilor imaginare), pe care vremurile postrevoluționare au rezolvat-o – original – cimentând o stranie alianță a unei părți a fostei intelectualități (plus cadrele) cu o parte a lumpenului ceaușist împotriva altei părți a intelectualității și a proletariatului.

În Occident, egalitatea a fost – și, în bună măsură, a rămas – o creație a păturilor înstărite, care au înțeles că deșteptarea, luminarea și cointeresarea norodului în producția de bunuri pe care o face cu puțință știința și tehnica modernă înseamnă prosperitate pentru toți. Iar principala menire a prosperității e aceea de a reduce tensiunile sociale, căci, putând avea mai mult, fiecare e orientat spre propria înavuțire și e mai cooperant cu cei de care depinde aceasta. Uneori lucrurile acestea s-au făcut (relativ) lin – precum în Anglia și Olanda – alteori cu șocuri care au amprentat anumite perioade istorice – cum e cazul Revoluției Franceze. E destul de interesant faptul că, după 220 de ani, noi nu (mai) vedem partea pozitivă a acestei Revoluții – abolirea privilegiilor feudale, "Declarația drepturilor omului și ale cetățeanului", punerea bazelor dreptului modern prin unificarea celor două tipuri de legislație existente în Franța Vechiului Regim (care-și va găsi expresia în Codurile Napoleonice) – ci doar pe cea negativă – regicidul (care, ținând cont de ungera sacră a Regelui, e văzut ca un deicid), Teroarea, mascările din Vendée etc. Pentru noi, Revoluția e o zdruncinare apocaliptică a rosturilor lumii, care era bine așezată în temeiurile ei încă din zilele Facerii. În acea "lume tradițională", fiecare își avea locul și rolul lui și era de neconceput că cineva să-și transgreseze condiția pentru a deveni altceva. Această (literal) alterare a condiției umane ar fi stricat rânduiala întregului univers și ar fi atentat la ierarhia imuabilă a Creației. Firește că și-n această ordine exista nedreptate, însă ea era înțeleasă ca o încercare menită a-i aminti celui ce-o îndura de smerenia cu care trebuie să-și intensifice rugăciunile către singurul Stăpân ce poate reechilibra balanța dreptății. Bineînțeles, exista și impostură, și hoție (inclusiv de stat), și tâlhărie, însă – mai devreme sau mai târziu – toate acestea cădeau sub pedeapsa Judecătorului suprem și prăbușirea celor puternici era prilej de reflecție asupra fulgerului ce cade din cer pentru a-l mistui pe cel ce-a cutezat păcatul trufiei. Cu excepția pașoptiștilor – care sunt și ei un ciudat amestec de iluminiști întârziți și romantici – la noi egalitatea n-a avut mare audiență. Vechea boierime nu o înțelegea, întrucât fusese crescută în logica existenței mai multor "specii" umane, pe care nu le unea decât un singur lucru (care, de altminteri, le era comun cu animalele): faptul că erau alcătuite din ființe muritoare. Enorma masă de țărani care trăiau la limita umanității (și cultivau – la început de secol XX – pământul cu o tehnologie inferioară celei a strămoșilor lor romani) nu era deloc sensibilă la această temă (spre disperarea puținilor socialiști de convingere de pe meleagurile noastre). Și era – și e – firesc să fie așa: singura formă de egalitate pe care românul a cunoscut-o de-a lungul "istoriei lui milenare" a fost aceea a sărăciei și a mizeriei. Când unor oameni flămânzi și în zdrențe li se aruncă niște resturi de mâncare, nu le vor împărți fratern, ci se vor arunca asupra lor și se vor bate pentru a apuca fiecare cât mai mult, în dauna celorlalți. Ceaușescu însuși a înțeles foarte bine acest lucru, căci "raționalizarea" bunurilor de strictă necesitate, departe de a concentra la vârf tensiunea socială, o făcea să se disipeze în certurile de la cozi, în invidia (și-n același timp, în dependența) față de magazioneri și vânzătoare, ori în lucirea feroce a privirii celor ce-și apărau, cu mâinile încleștate, bunul obținut numai ei știau cum.

În ciuda a ceea ce ne predică stânga (fie ea democrată, fie radicală), săracul nu e nici utopic, nici generos, nici egalitar. E cât se poate de pragmatic, pus pe căpătuială (și dispus să ignore convențiile cărora bogații li se supun) și mânat de ambiția de a-i face pe alții să simtă umilința pe care lui i-a fost să o cunoască în vremuri de mizerie. Așa se explică faptul că, în bună măsură, în Occident fiii de

bancheri au fost ideologii egalității: pentru că ei erau mișcați de mizeria pe care o vedeau – adesea doar pe fereastra trenului sau a mașinii – și-și doreau ca toți să aibă parte de belșugul de care ei (ce mai păstrau reziduurile unei morale a ascezei) se simțeau vinovați, dar la care nu puteau renunța. Invers, în “socialismul real”, imediat ce au ajuns la putere, “tovarășii” au început să se îmburghezească, creând “noua clasă” care a sfârșit nu atât într-o gerontocrație decrepită, cât într-una de tinere odrasle, care s-au lansat fără complexe în afaceri, cu sentimentul că ei sunt aleșii “lumii noi”. Sub carcasa ideologică, de care toți trebuiau să țină cont, dar pe care nimeni nu o lua în serios, și în comunism “lupta de clasă” era acerbă. Și – așa cum se întâmplă adesea – după ce strigaseră după egalitate, cei ajunși sus nu voiau nimic altceva decât să-și sporească beneficiile, să le stabilizeze și să le transmită urmașilor.

Or, cea mai eficientă cale de stabilizare a condiției sociale privilegiate în comunism s-au dovedit a fi studiile. Partidul, dincolo de retorica lui muncitorească, avea nevoie de personal calificat în industrii și – de la un moment dat – chiar activiștilor li se cerea o anumită competență “în sectorul lor” (iar aceasta nu mai era direct deductibilă nici din statutul de ilegalist, nici din frica absolută pe care o inspira funcția în anii '50). Mai mult decât atât, studiile stabileau o punte între oligarhia roșie și lumea burgheză ce o precedase. Dincolo de oamenii politici ai interbelicului – care, în ciuda imaginii pe care ne-am făcut-o despre ei în ultimele decenii, în epocă erau văzuți exact la fel (dacă nu mai rău) decât oamenii noștri politici de azi, – cei cu care luaseră contact direct comuniștii de primă oră, prin fabrici sau în facultăți, erau ingineri, profesori, oameni de știință. Adică genul de persoane a căror autoritate se bazează pe competență, iar competența pe formare. În “noua ordine”, autoritară, pe care au edificat-o, cei veniți la putere după '44 au întrevăzut – destul de corect – potențialul acestui tip de autoritate, mai ales în logica creării industriilor, a dislocării și a mobilizării maselor pe care aceasta o presupunea. Așa se face că, pe cât de tare a fost “războiul ideologic” în domeniul umanioarelor, pe atât de nesemnificativ a fost în disciplinele “tari”, cele “mobilizate” în construcția efectivă a socialismului. O bună parte din dascălii interbelicului au supraviețuit în politehnici, institute agronomice și veterinare, facultăți de științe (iar după 1964 și în cele umaniste) și și-au transmis mai departe nu doar cunoștințele, ci și modul de-a fi, impregnat de distincția Herr Professor-ului de modă veche. Nu e întâmplător faptul că figurile de marcă ale Partidului (începând cu cei doi Ceaușești, dar nu mai puțin Maurer, Brucan și atâția alții) s-au vrut ba academicieni, ba profesori, ba doctori în diverse (și prin diverse țări) și – în multe cazuri (Petre Roman e un bun exemplu) – și-au plasat copiii în ierarhia academică.

Căci, spre deosebire de funcție – care era baza puterii, dar era supusă capriciilor “rotației cadrelor” – diploma și titlul academic permiteau menținerea unei stabilități sociale peste media curentă a acelor timpuri (mult mai fluctuante decât le vede nostalgia cu care privim trecutul recent). În fapt, diploma universitară conferea în comunism un statut analog celui al “nobilimii de robă” în Franța Bourbonilor. Și nu doar în comunism – care, deopotrivă, cu extinderea și limitarea numărului de admiși în facultăți, licee teoretice și licee vocaționale stabilizează sistemul – ci în toată istoria noastră modernă și contemporană. Căci, la fel ca-n Occident pe vremea lui Carol cel Mare, și la noi – un mileniu mai târziu – crearea statului presupune nu doar o boierime veche care se investește în politică, ci și o mână de petits lettrés, care să asigure funcționarea unei administrații care se vrea (cât de cât) modernă. Încă începătorilor Gheorghe Lazăr și Ion Heliade Rădulescu le urmează, în a doua generație, Mihail Kogălniceanu și Titu Maiorescu. Dezvoltarea statului presupune diversificarea oamenilor de carte, profesionalizarea lor, crearea de caste (ca societăți profesionale), investirea politicului și revendicarea, în interiorul acestuia, a privilegiilor bazate pe competență. Oricât de straniu ar părea, după șocul brutal al primului său deceniu, comunismul preia acest model și îl dezvoltă în lăuntrul proiectului său economico-social.

Lipsită de mica sa franjă de lume prosperă – ce se evidențiază în interbelic și pe care comunismul o lovise programatic (după ce fusese afectată și de tensiunile politicii dintre 1938 și 1944, și de Război) –, România apare drept ceea ce era de fapt: o țară săracă și înapoiată. Într-o lume a nevoilor și fără mari perspective, jocul social e – inevitabil – unul de sumă nulă: cel ce agonisește ceva, o face pe seama celorlalți. Într-un asemenea mediu nu e loc de milă și de generozitate; a împărți cu ceilalți, înseamnă a pierde ceea ce ai obținut. Ca atare, scopul nu e egalitatea, ci, dimpotrivă, diferențierea socială și – mai ales – stabilizarea ei printr-o serie de acte și de ritualuri menite a o consacra. Doar într-o lume prosperă (și care are perspectiva creșterii constante) jocul social e unul de tip win-win, în

care crește beneficiul tuturor și fiecare obține (evident, în proporții diferite) dividende ale bunăstării generale. Nu e cazul României, decât – eventual – într-un scurt interval de 10 (1965 – 1975), maxim 20 (1962 – 1981) de ani, în care are loc o urbanizare accelerată, dublată de dezvoltarea serviciilor și de forme incipiente (și, bineînțeles, socialiste) ale consumerismului. E suficient pentru a se crea o nouă pătură socială de intelectuali (ingineri, profesori, medici) care preiau statutul burgheziei interbelice, dar prea puțin pentru a o stabiliza social (ca factor decizional, între aparatul superior de partid – singurul abilitat a formula politica și politicile timpului – și masa, covârșitoare, a “oamenilor muncii din uzine și de pe ogoare”). Puterea acestor oameni – atâta câtă e ea – derivă din diploma lor și din competența pe care aceasta o acoperă. Recăderea României în sărăcia anilor '80 are ca efect restrângerea dinamicii economice, reducerea ponderii expertizei în economie (care revine la exportul de materie primă), monopolul comenzii (ce se dispensează de sfatul specialiștilor și cade în autoritarism pur) și pauperizarea, care lovește mai ales în mediile urbane (lipsite de grădina ce asigură subzistența și micul comerț din rural). Agitațiile – e drept, mai curând surde – ale intelectualității anilor '80 traduc conștiința declasării ei pe fondul degradingoladei economice a țării.

După Revoluție, doar o mică franjă a oamenilor cu diplomă au reușit în originala “economie de piață” românească. În linii mari, le-au fost necesare două atuuri: funcția (fie menținută, fie obținută pe valul contestării) și conexiunile (esențiale pentru a menține în funcțiune întreprinderea pe care-o conduceau – pe fondul prăbușirii lanțurilor de producție ale economiei centralizate – până în clipa în care putea fi convertită în proprietate personală). Numai că, înainte de funcție sau, mai exact, tocmai pentru a o obține, era necesar prestigiul competenței (opus numirilor politice din ultimii ani ai lui Ceaușescu), iar acesta era “acoperit” de o diplomă. Diploma nu e suficientă pentru a avea succes în lumea nouă, însă e necesară. La bază, reluarea urbanizării în ritmuri accelerate și dezvoltarea aparatului de stat cer o mulțime de diplome pentru activitățile din orașe (într-o vreme în care “sectorul privat” era, în bună măsură, alcătuit din buticuri de lemn). La vârf, diploma obținută – nu contează cum – permite transmiterea statusului (câteodată chiar a funcției) în familie. Pentru “elita” orașelor, diploma – și, din ce în ce mai mult, titlurile academice – permit convertirea averii în putere, deoarece dau o patină aristocratică nouveaux riches-ilor (sub care aceștia pot ascunde secretul primului milion), iar pentru ruralii pe care descompunerea agriculturii socialiste i-a aruncat pe drumuri, diploma e pur și simplu garația unui serviciu la oraș (și, implicit, a unui credit pentru casă).

Dat fiind că toată lumea vrea diplome, și încă repede – și cu costuri minime – “oferta” “se adaptează” “cererii” și, vreme de un deceniu și jumătate “fabricile de diplome” lucrează la turație maximă. Ceea ce se poate vedea retrospectiv este faptul că, la fel ca-ntotdeauna, și de astă dată, inflația nu a profitat cu adevărat decât puținora. În speță celor care “trebuiau să-și ia” atestatul de studii superioare, de masterat, doctorat sau mai știu eu ce titluri. Nu pentru a trăi din ele – la fel ca majoritatea celorlați “colegi” ai lor – ci pentru că erau necesare într-un CV de la care pornind se construia o altă carieră. “Fabricile de diplome” au fost – cu sau fără știință – niște mecanisme de albit biografii și de “reparat” genealogii. Onest vorbind, odată ce și-au îndeplinit misiunea, au devenit inutile. Inflația are sens doar dacă e sub control; inflația permanentă înseamnă ruină garantată. Astăzi, emiterea de diplome în masă nu e mai necesară, ba chiar e contraproductivă: cei care “trebuiau” să și le ia, și le-au luat și acum au ajuns la vârsta studiilor copiii lor. Numai că – cu rare (și triste) excepții – acești copii nu se înghesuie la universități cu nume ciudate de prin varii târguri ale patriei, ci își încep ucenicia (cu trei – patru limbi la activ) la “Casa Paleologu” și-și desăvârșesc formația între Viena și San Francisco. Când se întorc de acolo, dacă se întorc, vor avea “aura” titlului obținut în străinătate, singurul merit “a închide gura” celor care au și ei doar o hârtie culeasă de pe cine știe ce picior de plai mioritic.

Inflația de diplome din a doua jumătate a anilor '90 și 2000 a fost la fel de iluzorie ca și “cupoanele” de acțiuni ale d-lui Coșea. De 15 ani universitățile noastre produc Gastarbeiter-i cu titluri universitare. Într-un oraș mai acătării din România e greu să mai găsești un taximetrist sau o chelneriță fără facultate; în Occident, de la căpșuni până la construcții, totul poate fi pav(oaz)at cu acte emise de Ministerul Educației Naționale. Diplomele autohtone nu mai valoare decât “unde trebuie” și “pentru cine trebuie”. Pentru restul nu sunt nimic altceva decât carton. Problema e alta: cei care s-au cățărât unde s-au cățărât cu ajutorul lor n-ar vrea să fie expuși nici ridicolului ce-a urmat dezvoltării locului (aproape utopic) unde și-a făcut studiile cutare senator, ministru sau șef de Agenție Națională, nici acuzelor – perfect probate – de plagiat ale doamnei Șercan. Poate că unii ar vrea să se piardă în

mulțime și-n uitare, însă alții – mai precauți – ar vrea să se ridice un gard (de netrecut pentru jurnaliștii de investigații) între diplomele lor și diplomele celorlalți. Din fericire pentru noi, încă nu se poate, deoarece – cu “cazul” Ponta – a căzut chiar poarta țarcului. Însă ideea nu e pierdută: din spate vine generația Oxford – ENA, a cărei intrare în politica mare va face caduce toate diplomele din țară. Cine sunt reprezentanții acestei generații? O parte din cei pe care – destul de generic – îi numim beizadele; copiii oamenilor politici, ai “oamenilor de afaceri” și ai “vedetelor” (cele trei categorii interferând destul de mult în lumea noastră). Evident, nu toți, ci doar o parte: unele odrasle ale “oamenilor de succes” ai momentului vor prefera o existență de playboy, “spărgând” ceea ce-au adunat părinții; se vor procopsi și ei cu o diplomă de undeva, dar nu o vor valoriza (aproape) în nici un fel. Alții, mai dinamici, se vor realiza – profesional, ori prin mariaj – în țările de studiu, sau cine știe pe unde și nu vor mai cunoaște ispita reîntoarcerii pe meleagurile natale. Doar unii – nici mulți, nici puțini; însă suficienți pentru viața noastră politică – vor reveni și vor duce mai departe numele și statusul familiei lor. Ei vor fi “mândria noastră”. Dar, dacă ne gândim bine, deja sunt: căci e vorba, în bună măsură, de “olimpicii noștri”. La vârsta la care alți tineri de-o seamă cu ei bat cluburile și descoperă distracția, viitorii noștri conducători învață verbe latine, structura atomului și dezvoltarea embrionară. Puțini își fac gimnaziul și liceul dincolo, între altele tocmai pentru că părinții vor să-i aibă aici, sub control (și pentru că se intră mai ușor în loturile olimpice ale României decât în cele ale Angliei sau ale Elveției – dacă vor fi având). Sunt meditați și supra-meditați: de la creșă la limbi străine, din clasa pregătitoare la matematică și de pe-a V-a la chimie. La 15 – 16 ani, unii dintre ei pot ține prelegeri – pe un subiect sau altul – mai bune decât cele ale unui profesor obișnuit pe materia respectivă. Ei sunt viitorul nostru și, bănuiesc, la ei se gândesc (căci va fi vorba de proprii lor copii sau – și mai serios – ai șefilor lor) cei ce fac programele și subiectele de examinare.

Ne-am mirat de rezultatele – pe care le-am considerat “dezastruoase” – ale testărilor PISA, ori de cele din primii doi ani ai Bacalaureatului de după introducerea de către domnul Funeriu a camerelor de luat vederi. Dar să fim serioși: cine, cât de cât în contact cu “sistemul” (fie și ca părinte), nu știe că (cel puțin) jumătate din elevi nu sunt capabili să înțeleagă, să (se) exprime și să folosească la ceva cunoștințe de maxim clasa a VI-a?! O știm cu toții! Câți părinți ar fi în stare să parcurgă un manual de-a VI-a? Sau să rezolve niște probleme din culegerile clasei respective? De ani de zile s-au publicat în media enormități și lucruri fără măsură comună cu înțelegerea copiilor de vârsta respectivă; și ce s-a întâmplat? Nimic. Sau s-au făcut lucruri și mai proaste. Recent mi-a fost dat să văd modelele subiectelor de Matematică și Științe ale Naturii pentru Evaluarea Națională de la finalul clasei a VI-a, anul școlar 2019 – 2020 (le găsiți pe Edupedu). Mai înainte de toate sunt – în proporție covârșitoare – doar de matematică. Asta e: am rămas pe vremea când menirea întregului învățământ preuniversitar era aceea de-a produce candidați la diversele inginerii ale economiei socialiste. Apoi, sunt de-o stupiditate desăvârșită: se fac transformări din kilograme în litri, din secunde în milisecunde, ba chiar – spre luminarea copiilor de 12 ani – e pomenit și Matila Ghyka (într-un context care, și el, e pur matematic). Și pentru că testările trebuie să fie “transversale”, partea de biologie vizează asocierea arterelor și venelor cu atriul, respectiv ventricolul corespondent, iar cea de fizică desenarea unui circuit electric. La clasa a VI-a! Ce poate spune un asemenea test despre capacitatea de înțelegere a elevului? Că e capabil să facă o serie de calcule ce presupun transformări ale unităților de măsură (destul de complicate), că are cunoștințe bune (oricum peste media vârstei) de anatomia și fiziologia sistemului circulator și că e gata să intre într-un club de electroniști. Și – atenție – toate la un loc! Ceea ce ne duce, inevitabil, cu gândul la faptul că micuțul de-a VI-a va fi un viitor student la medicină, ce-și va plăti onest taxa aici și apoi va pleca la lucru “dincolo”.

Încă odată, dacă aveți timp, uitați-vă pe aceste subiecte: sunt ele de clasa a VI-a? Și dacă da, ce spune rezolvarea lor despre capacitatea de înțelegere a elevului? Mie unuia îmi spun ceva despre școală, despre programă și despre cei care au făcut testarea. La intersecția lor se află ceea ce li se cere elevilor: nu să înțeleagă, ci să facă multe, multe calcule. Asta e esența școlii noastre: calculul (al cărui pendant umanist sunt datele de la istorie). O să mi se spună că am ceva cu matematicienii; nu, deloc. Dar nu pot să nu observ un lucru ce mi se pare esențial: într-un calcul, orice greșală duce la un rezultat fals și se cere amendată imediat (cu o notă usturătoare – pentru a nu se mai repeta). În înțelegere, unde nu contează atât corectitudinea formală a operației, cât construirea unui context de semnificație care s-o ancoreze în memoria copilului, greșala are un rol pedagogic: ea poate fi “inversul tabloului” sau anamorfoza care-i permite să vadă cu adevărat imaginea pe care n-a sesizat-

o din prima privire. În calcul, a greși înseamnă a fi penalizat și a lucra mereu în orizontul unei penalizări. În înțelegere, a greși înseamnă a-mi modifica direcția privirii, a reveni altfel asupra lucrului de care am a mă ocupa, a mă ridica și a-mi reevalua judecata. Regret că trebuie să o spun, dar e vorba de două lucruri complet diferite. În ceea ce privește arterele, venele și “cuplajul” lor la mușchiul cardiac, ori îl știi, ori nu-l știi. Dar dacă, într-o logică realmente transversală – pentru că pe-a VI-a se face Istoria Medievală Universală (și poate că se mai dă “Ivanhoe” la lecturi de vacanță) – elevul ar fi fost întrebat de ce unui rege medieval i se spune (Richard) “Inimă de leu”? Și, mai apoi, de ce curajul e localizat în inimă, nu în cap sau în stomac? Cred că am fi avut parte de răspunsuri interesante, dat fiind că elevul ar fi trebuit să caute în el însuși înțelesul unei inimi viteze. Poate unii ar fi făcut greșeli – și de exprimare, și de înțelegere – însă chiar din greșeală corectorul și-ar fi putut da seama cât de adânc a căutat copilul un răspuns la întrebarea pe care a făcut-o a lui.

Ce “măsoară”, de fapt, o asemenea testare? Două lucruri: capacitatea și viteza de calcul. Adică exact parametrii unui calculator. Sau, cum spunea Constantin Noica, “exactitatea fără adevăr”. În cel mai bun caz, după testarea în cauză, noi vom ști câți copii din țara asta pot calcula rapid și precis pornind de la o serie de date ce le sunt oferite. (Eu unul sunt curios, de pildă, câți vor sesiza că problema cu arcele de cerc poate fi rezolvată intuitiv, făcând un singur calcul. Și, în egală măsură, dacă nu vor fi penalizați făcând asta!) După cum e de așteptat, nu vor fi toți, ba nici măcar prea mulți; dacă mi-e îngăduită o părere, cred că, pe lângă cei – foarte puțini – realmente talentați la asemenea lucruri, vor fi exact aceia pe care părinții au început să-i mediteze pentru medicină (care, bineînțeles, ca pe vremea răposatului, începe cu un liceu bun, adică cu Testarea Națională de pe-a VIII-a). Ce putem deduce de aici? Că scopul testării de la finele clasei a VI-a nu e nici acela de-a vedea unde se situează media elevilor, nici acela de-a realiza gradul lor de înțelegere (și ce mai e de făcut pentru a-l aprofunda), ci – pur și simplu, cinic – acela de-a face un recensământ al celor pe care părinții sunt dispuși să-i mediteze. Pe baza acestei statistici probabil că “se vor face clasele” de “matematică-informatică” și de “științele naturii” la “liceele de top” și se va prognoza împărțirea “orelor în privat” la materiile de facultate.

Și restul, cei care nu pot face asemenea calcule? Să fiu iertat, dar eu cred că – de la bun început – ei sunt prognozați ca fiind în acea parte a graficului pe care nimeni nu (vrea să) o ia în considerare. Testarea ne confirmă ceea ce știm: că 40 – 50 – 60 % (poate chiar mai mulți) dintre elevi trec – definitiv – în categoria “eșecurilor școlare”. De fapt, de ei n-o să se mai ocupe nimeni, niciodată. Sigur, se vor face “proiecte” (de “integrare”, de “recuperare”, de ce mai vreți) din “fonduri europene” (e vremea POCU); inspectori, directori și profesori vor fi puși să facă “grafice” de “ore suplimentare”; poate că amărății de elevi vor fi chemați și de câteva ori după-amiaza (de preferință sâmbăta, ca să nu vină) la școală; se vor face convenitele “raportări” – și asta va fi tot. Doamna Ministru, sau o altă Doamnă Ministru va apărea zâmbind și ne va spune să stăm liniștiți că, totuși, nu e o catastrofă. Singurul neajuns al acestor istorii e faptul că Europa ne tot bate la cap cu statisticile ei comparative, cu testările PISA și cu alte asemenea. Europa vrea ca școala să fie pentru toți și măsura ei să fie capacitatea de înțelegere, nu cea de calcul.

Numai că noi nu vrem ca școala să fie pentru toți, ci doar pentru cei ai căror părinți pot contribui la “fondul clasei”, la renovarea sălilor de curs, la achiziționarea “auxiliarelor” și la plata “orelor particulare”. De restul – de cei de care nu se îngrijesc părinții lor – de ce să se îngrijească școala, Ministerul sau statul? De ce să dăm noi bani și pentru ei? Asta-i viața: unii pot, alții nu pot. Sunt unii pe care nașterea îi condamnă la o anumită condiție. “Ați văzut cum arată copilul acela, dintr-o școală de cătun pe care îl crește o mamă singură și șomeră (sau eventual bunica)? N-o să se-aleagă nimic de el! Da’ ce frumoasă-i fetița lu’ domnu’ senator! Și deșteaptă foc; ca și părinții!” Cam asta e: un soi de ierarhie – altădată de drept divin – în care neamul determină caracterele individului și în care cel puternic e, în mod necesar, și cel mai bun, la toate. Cel slab e victima blestemului ce-l urmărește din generație în generație și singurul lui orizont e acela de a-l sluji cu credință pe fiul celui tare. Stăpânii se nasc stăpâni și servitorii se nasc servitori. Pe vremuri, Bisericii îi revenea rolul de-a le aminti enoriașilor locul și rolul lor pe scara Creației; azi – când lumea nu se mai îngheșue la Biserică (și nici cei ce se duc nu mai ascultă ce se spune) – funcția aceasta tinde să fie preluată în lumea noastră de școală. Menirea școlii românești nu e aceea de-a le oferi, tuturor, șansa de-a se cunoaște pe ei înșiși și de-a înțelege rosturile lumii, ci aceea de-a opera cât mai rapid și mai radical o segregare între cei ce vor conduce și cei ce vor fi conduși. Doar cei dintâi sunt “copiii noștri”. Restul? Chiar contează? Și

apoi adevărata întrebare e asta, sau: dintre cei ce vor conduce, cine va conduce cu adevărat? Căci și acolo vor fi mai multe ierarhii.

Să nu uităm: românului nu-i place egalitatea.

Bonus. Lucrurile spuse până aici ne permit să înțelegem un lucru și ne lasă perplecși cu privire la alte două. Cel dintâi: ați observat că – în minunata noastră “economie nouă” – de (prea) multe ori premiata din prima bancă sfârșește ca angajată a găliganului din ultima bancă, ăla de făcea gălăgie la ore? Oare de ce? Pentru că aia, săraca, ea chiar a crezut că dacă rezolvă problemele o să se întâmple ceva: o să meargă de la sat la oraș, o să ajungă la facultate sau măcar o s-o laude doamna. Numai că, cu mintea ei de copil (și fără un sprijin substanțial al familiei tocmai la doamna), n-a prea ajuns departe. S-a tot împotmolit, a greșit ba la un exercițiu, ba la o problemă, ba la un “eseu” și – dacă la lucrări (și la notă) s-a mai descurcat, că doar a fost premiantă – a rămas s-o urmărească teama de greșală peste tot în viață. Orice face, ea se simte vinovată: știe că n-a rezolvat toate problemele, că mereu mai e un “proiect” de făcut, că – poate – o va nemulțumi pe doamna. Frica de eșec și rușinea de-a se ști penalizată o însoțesc mereu. ăla din ultima bancă nu și-a făcut niciodată nici o grijă din ce-a zis doamna. Viața lui a fost mingea, playstick-ul, mașinile, chefurile și “băieții de băieți”. L-a umplut doamna de 4, dar până la urmă a trebuit să-l treacă, deoarece nici ei nu-i suna bine la “raportări” un repetent. Așa că rolurile s-au inversat: nu doamna a fost o problemă pentru el, ci el pentru doamna. Când îl ridică la răspuns, pe lângă că nu știa nimic, se mai și hlizea, ca să le-arate tuturor că-l doare undeva de nota ei. Premiata, sfârșită după atâtea probleme și “eseuri”, a făcut o facultate cu nume complicat și fără nici o finalitate. Șmecherul a-ntins-o încă din liceu în Spania, ce-a făcut pe-acolo nimeni nu știe exact, dar de la un moment a început a aduce diverse: de la haine la mașini second-hand. Acum e patron și fosta lui colegă stă la casă în magazinul lui; nu-ndrăznește săraca să ceară mai mult decât bonurile de masă pentru că, dacă “șefu” se uită urât la ea, parcă se simte vinovată. La ani de zile după ce a uitat tot ce-a învățat în gimnaziu, asta e singura ei amintire din școală: vinovăția.

Primul lucru uimitor este acela că tocmai el își împinge din spate copiii – și-i mai și altoiește – să facă școală bună, îi dă la meditații și se supără pentru notele lor. A doua ciudățenie se referă la o problemă mai generală: cum se poate ca într-o țară cu atâtea genii ale calculului infrastructura noastră (care e o problemă de inginerie – gândiți-vă doar la drumuri) să arate mai rău ca într-o republică africană trecută prin câteva războaie civile? **(Mihai Maci).**

CAȚAVENCII: Ministerul Educației și școala de afaceri cu firmele de casă

Ministerul Educației și școala de afaceri cu firmele de casă

Spre deosebire de precedentele guvernanți, băieții lui Șică au o cu totul altă abordare a sistemului educațional. Reformă, măi dragă! Schimbare! Muncă multă, cum ar veni. Spre exemplu, pe 24 decembrie, când tot românul își vedea de brad, oala cu vin și paharul cu sarmale, tanti Monica Anisie, împreună cu colectivul de oameni dedicați pe care-l conduce, stăteau prin minister și împodobeau niște licitații. În același proiect privind „reforma educației timpurii”, prin care în vremea PSD se dădeau contracte cu

dedicație, actualul guvern a decis să mai construiască, pe ici, pe colo, câte o grădiniță. Mai exact, au fost scoase la mezin două contracte, unul în valoare de aproape patru milioane de lei – pentru construirea a trei grădinițe în Suceava – și unul în valoare de 2,7 milioane de lei, pentru alte două grădinițe în Botoșani.

Primul contract a fost câștigat de ACOMIN SA, o firmă din Deva, deținută de un domn pe nume Dan Faur. Pe lângă acest Acomin, Faur mai deține o sumedenie de

firme, în cadrul grupului Quasar, și este cunoscut drept un bun client al statului. Mă rog, al statului atunci când acesta e condus de PDL – rebranduit acum în PNL – cu care a lucrat cel mai bine, fiind celebre contractele pentru amenajări de pârții de schi. Numele lui Faur apare într-o mulțime de afaceri, în special din vremea doamnei Nuți Udrea, pe când aceasta se ocupa de Dezvoltare. Și, evident, este recunoscut ca un fidel susținător al partidului.

Cel de-al doilea contract a fost câștigat

de DZC Construct SRL, o firmă din Tîrgu Neamț – care a fost și singurul ofertant –, controlată de un domn pe nume Dorin Grădinaru. Evident, și firma asta este una cu multe contracte cu statul la activ, patronul el fiind chiar un fost consilier local din partea PDL.

Așadar, iată că se pot schimba lucrurile cu adevărat, se poate face reformă serioasă. Căci noul guvern are nu doar voință, dar are și resursele, firmele amice și prietene, cu care să facă tot ce-și propune. **A.C.**

HOTNEWS: Elevii cer retragerea ordinului privind structura anului școlar 2020-2021: „Vrem ca școala să înceapă la 1 septembrie și să se încheie la 1 iunie”

Consiliul Național al Elevilor solicită ministrului Educației și Cercetării retragerea proiectului de ordin privind structura anului școlar 2020-2021, potrivit căruia cursurile în noul an școlar vor începe în 14

septembrie 2020, iar vacanța de iarnă nu va mai fi asimilată cu vacanța intersemestrială. Elevii spun că prin acest ordin se va produce „un real dezechilibru din punct de vedere educațional”.

”Considerăm că o astfel de măsură ar produce haos în sistemul de educație, întrucât întreaga perioadă dintre cele două vacanțe (vacanța de iarnă, respectiv cea intersemestrială) va fi dedicată doar rezolvării situației școlare și nu aprofundării materiei, în conformitate cu programa școlară. Faptul că proiectul de Ordin prevede cel mai scurt an școlar din istoria recentă nu este un aspect îmbucurător pentru beneficiarul primar al educației – nu structura anului școlar ar trebui să fie una mult mai aerisită pentru a permite dezvoltarea personală și profesională a elevului, ci metodele de predare-învățare-evaluare folosite și arhitectura curriculară implementată. Susținem adoptarea unei măsuri care să ducă la creșterea calității actului instructiv-educativ, in extenso, anul școlar urmând să înceapă la 1 septembrie și să se încheie în 1 iunie”, arată elevii într-un comunicat de presă.

Ei mai spun că, în urmă cu doi ani, au adoptat o hotărâre pentru ca dezideratul CNE să fie obținerea unei structuri fixe pentru desfășurarea cursurilor dintr-un an școlar: acestea ar trebui să înceapă la 1 septembrie și să se termine la 1 iunie.

Elevii argumentează de ce școala ar trebui să se termine pe 1 iunie.

”În primul rând, dorim să atragem atenția cu privire la un fenomen care a luat amploare în sistemul educațional, mai ales în ultimii ani: calendarul examenelor naționale este unul decalat, elevii sunt nevoiți să susțină aceste examene în toiu verii, în clase care nu sunt dotate cu sisteme de ventilație, randamentul fiind unul din ce în ce mai scăzut. De asemenea, orice zi petrecută la școală în luna iunie este resimțită precum o povară de către elevi, aspect care favorizează absenteismul școlar masiv, dar și incapacitatea elevilor de a se putea concentra pe studiu”, spun elevii în comunicat.

Ei arată că terminarea școlii la 1 iunie ar fi benefică și pentru elevii din învățământul profesional și tehnic, care din cauza săptămânilor de practică termină școala în luna iulie. Din cauza temperaturilor ridicate și a condițiilor improprie de desfășurare a actului educațional, elevii nu mai pot asimila informația livrată la un randament satisfăcător, maișpun elevii.

”Deși apreciem faptul că, menținând principiul transparenței decizionale, proiectul de Ordin privind structura anului școlar 2020-2021 este supus unei dezbatere publice, nu suntem de acord cu structura propusă – în primul rând, cursurile se doresc a începe prea târziu, iar, dacă dorim o abordare calitativă și incluzivă, trebuie să milităm pentru ca anul școlar să aibă o structură fixă, cursurile să înceapă anual pe 1 septembrie și să se încheie pe 1 iunie. Orice zi petrecută pe băncile școlii în luna iunie nu produce niciun fel de beneficiu pentru elevul din România, iar acest aspect se transpune în absenteismul masiv al elevilor în lunile verii. Ne dorim stabilitate și asumare politică pentru ca anul școlar să înceapă pe 1 septembrie și să se încheie pe 1 iunie și vom continua să milităm pentru concretizarea acestui demers. Îi solicităm doamnei Ministru al Educației și Cercetării să vadă beneficiile pe termen lung care vor deriva din această măsură. Vacanțele profesorilor, tichetele de vacanță ale antreprenorilor în turism pot aștepta. Educația nu mai poate aștepta”, a declarat Antonia-Laura Pup, președintele Consiliului Național al Elevilor. **(Andreea Ofițeru).**

EDUPEDU.RO: Școala să înceapă pe 1 septembrie și să se încheie pe 1 iunie - solicitarea Consiliului Național al Elevilor privind structura anului școlar 2020-2021

Consiliul Național al Elevilor îi cere ministrului Monica Anisie să retragă proiectul de Ordin cu structura anului școlar 2020-2021; elevii critică durata propusă a următorului an școlar, care cu un total 34 de săptămâni de școală este “cel mai scurt an școlar din istoria recentă”. CNE cere o structură fixă, în care școala să înceapă pe 1 septembrie în fiecare an și să se încheie pe 1 iunie.

„Nu suntem de acord cu structura propusă – în primul rând, cursurile se doresc a începe prea târziu [pe 14 septembrie 2020 – n.red.] iar, dacă dorim o abordare calitativă și incluzivă, trebuie să milităm pentru ca anul școlar să aibă o structură fixă, cursurile să înceapă anual pe 1 septembrie și să se încheie pe 1 iunie. Orice zi petrecută pe băncile școlii în luna iunie nu produce niciun fel de beneficiu pentru elevul din România, iar acest aspect se transpune în absenteismul masiv al elevilor în lunile verii”, a precizat Antonia-Laura Pup, președintele Consiliului Național al Elevilor, într-o poziție remisă Edupedu.ro.

“Tichetele de vacanță ale antreprenorilor în turism pot aștepta – educația nu mai poate aștepta” – avertizează liderul elevilor.

Consiliul precizează că “faptul că proiectul de Ordin prevede cel mai scurt an școlar din istoria recentă nu este un aspect îmbucurător pentru beneficiarul primar al educației (elevul – n.red.)”.

“Susținem adoptarea unei măsuri care să ducă la creșterea calității actului instructiv-educativ, in extenso, anul școlar urmând să înceapă la 1 septembrie și să se încheie în 1 iunie. În anul 2017, în cadrul Adunării generale a Consiliului Național al Elevilor de la Râmnicu Vâlcea, liderii elevilor din întreaga țară au adoptat o hotărâre pentru ca dezideratul CNE să fie obținerea unei structuri fixe pentru desfășurarea cursurilor dintr-un an școlar: acestea ar trebui să înceapă la 1 septembrie și să se termine la 1 iunie”, anunță Consiliul Național al Elevilor.

Elevii critică și transformarea vacanței de iarnă din intersemestrială în normală și susțin că măsura va produce “un real dezechilibru din punct de vedere educațional”.

Comunicatul intergal al Consiliului Național al Elevilor (CNE):

“Consiliul Național al Elevilor solicită retragerea proiectului de Ordin privind structura anului școlar 2020-2021

Consiliul Național al Elevilor solicită doamnei Ministru al Educației și Cercetării Monica- Cristina Anisie retragerea proiectului de Ordin privind structura anului școlar 2020-2021, potrivit căruia cursurile în noul an școlar vor începe în 14 septembrie 2020, iar vacanța de iarnă nu va mai fi asimilată cu vacanța intersemestrială, producând un real dezechilibru din punct de vedere educațional.

Considerăm că o astfel de măsură ar produce haos în sistemul de educație, întrucât întreaga perioadă dintre cele două vacanțe (vacanța de iarnă, respectiv cea intersemestrială) va fi dedicată doar rezolvării situației școlare și nu aprofundării materiei, în conformitate cu programa școlară.

Faptul că proiectul de Ordin prevede cel mai scurt an școlar din istoria recentă nu este un aspect îmbucurător pentru beneficiarul primar al educației – nu structura anului școlar ar trebui să fie una mult mai aerisită pentru a permite dezvoltarea personală și profesională a elevului, ci metodele de predare-învățare-evaluare folosite și arhitectura curriculară implementată.

Susținem adoptarea unei măsuri care să ducă la creșterea calității actului instructiv-educativ, in extenso, anul școlar urmând să înceapă la 1 septembrie și să se încheie în 1 iunie.

În anul 2017, în cadrul Adunării generale a Consiliului Național al Elevilor de la Râmnicu Vâlcea, liderii elevilor din întreaga țară au adoptat o hotărâre pentru ca dezideratul CNE să fie obținerea unei structuri fixe pentru desfășurarea cursurilor dintr-un an școlar: acestea ar trebui să înceapă la 1 septembrie și să se termine la 1 iunie.

Care sunt beneficiile unei structuri de acest tip?

În primul rând, dorim să atragem atenția cu privire la un fenomen care a luat amploare în sistemul educațional, mai ales în ultimii ani: calendarul examenelor naționale este unul decalat, elevii sunt nevoiți să susțină aceste examene în toiu verii, în clase care nu sunt dotate cu sisteme de ventilație, randamentul fiind unul din ce în ce mai scăzut. De asemenea, orice zi petrecută la școală în luna iunie este resimțită precum o povară de către elevi, aspect care favorizează absenteismul școlar masiv, dar și incapacitatea elevilor de a se putea concentra pe studiu.

Mai mult decât atât, această măsură ar fi benefică și pentru elevii din învățământul profesional și tehnic, care, din cauza săptămânilor de practică, termină școala în luna iulie, când, din cauza temperaturilor ridicate și a condițiilor improprie de desfășurare a actului educațional, elevii nu mai pot asimila informația livrată la un randament satisfăcător. Credem cu tărie că această măsură valorifică interesul superior al tuturor elevilor din România și solicităm Ministerului Educației și Cercetării asumare politică pentru cristalizarea acestui demers.

„Deși apreciem faptul că, menținând principiul transparenței decizionale, proiectul de Ordin privind structura anului școlar 2020-2021 este supus unei dezbateri publice, nu suntem de acord cu structura propusă – în primul rând, cursurile se doresc a începe prea târziu, iar, dacă dorim o abordare calitativă și incluzivă, trebuie să milităm pentru ca anul școlar să aibă o structură fixă, cursurile să înceapă anual pe 1 septembrie și să se încheie pe 1 iunie. Orice zi petrecută pe băncile școlii în luna iunie nu produce niciun fel de beneficiu pentru elevul din România, iar acest aspect se transpune în absenteismul masiv al elevilor în lunile verii. Ne dorim stabilitate și asumare politică pentru ca anul școlar să înceapă pe 1 septembrie și să se încheie pe 1 iunie și vom continua să milităm pentru concretizarea acestui demers. Îi solicităm doamnei Ministru al Educației și Cercetării să vadă beneficiile pe termen lung care vor deriva din această măsură. Vacanțele profesorilor, tichetele de

vacanță ale antreprenorilor în turism pot aștepta – educația nu mai poate aștepta”. – a declarat Antonia-Laura PUP, președintele Consiliului Național al Elevilor.”(Raluca Pantazi).

ADEVĂRUL: Mai mulți profesori universitari și ONG-uri cer reintroducerea Deontologiei ca disciplină obligatorie la facultățile de comunicare/

Mai mulți profesori universitari și organizații neguvernamentale au transmis o scrisoare deschisă către ARACIS, prin care cer reintroducerea Deontologiei ca disciplină obligatorie la toate facultățile de comunicare.

Disciplina Deontologie trebuie reintrodusă în rândul materiilor obligatorii la toate facultățile de comunicare, de stat și private, cer peste 40 de profesori universitari și reprezentanți ai mai multor ONG-uri, conform edupedu.ro.

Într-o scrisoare deschisă, profesorii cer agenției care acreditează programele de învățământ superior – ARACIS – să îndrepte „eroarea materială” care a șters Deontologia și Legislația media dintre standardele pe care universitățile de stat și private trebuie să le îndeplinească pentru a avea facultăți de Comunicare.

Profesorii universitari și reprezentanții societății civile anunță că membrii Consiliului Facultății de Jurnalism și Științele Comunicării de la Universitatea din București au votat deja excluderea disciplinelor Deontologie și Drept din programa de licență pentru specializările Publicitate și Comunicare și Relații Publice, la propunerea decanului interimar, Silvia Branea, și a Directorului Departamentului de Antropologie Culturală și Comunicare, Antonio Momoc. Printre argumente: “eliminarea celor două discipline a fost cerută de studenți”.

„Solicităm ARACIS să își asume public protejarea valorilor democrației, pieței libere și ale statului de drept, prin reintroducerea explicită a disciplinei Deontologie în rândul disciplinelor obligatorii și a disciplinei Legislație media/ Dreptul comunicării în rândul disciplinelor recomandate, pentru toate programele de comunicare publică din România”, se arată în scrisoarea deschisă. „Cele două materii fundamentale pentru orice profesionist în comunicare publică dintr-o țară cu democrație și piață liberă funcționale apăreau în Standardele de calitate în 2017”, dar modificările din ultimii ani au dus la dispăriția acestora, se arată în textul scrisorii. Paradoxal, Deontologia și Dreptul comunicării apar în continuare în Standardele de calitate din 2019 la toate celelalte domenii coordonate de către comisia responsabilă a ARACIS (Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior), de la domeniul Asistență socială la cel de Științe militare”, atrag atenția universitarii.

„Deprofesionalizarea în relații publice și publicitate este primul pas în instaurarea unui regim autoritar, cu interese reduse în menținerea transparenței decizionale în instituțiile publice, a transparenței afacerilor, a pieței libere. Din păcate, istoria recentă a României a demonstrat că un regim totalitar, cum a fost regimul comunist, nu permite nici măcar existența profesiilor de specialist în relații publice și specialist în publicitate, iar jurnaliștii sunt instrumentalizați în propagandă și legitimarea puterii abuzive”, se mai arată în scrisoare. Printre semnatari se numără profesorii și profesoarele Emilia Șercan, Brîndușa Armanca, Dragoș Paul Aligică, Alexandru Lăzescu, Mihaela Miroiu, Sorin Psatta, Raluca-Nicoleta Radu, Mihai Coman, precum și activiști precum Elena Calistru – Funky Citizens, Cristina Guseth – Freedom House România, Cătălin Teniță – Geeks 4 Democracy.

Textul integral al scrisorii deschise

„Scrisoare deschisă către ARACIS Solicităm ARACIS să își asume public protejarea valorilor democrației, pieței libere și ale statului de drept, Prin reintroducerea explicită a disciplinei Deontologie în rândul disciplinelor obligatorii și a disciplinei Legislație media/ Dreptul comunicării în rândul disciplinelor recomandate, pentru toate programele de comunicare publică din România. Noi, reprezentanți ai mediului academic, ai mediului de afaceri și ai societății civile din România, cerem Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) îndreptarea unei erori materiale din documentul care stabilește standardele domeniului Științele Comunicării pentru universitățile publice și private din România. Necorectarea cu celeritate a acestei erori materiale poate avea consecințe foarte grave, pe termen lung, atât pentru mediul universitar românesc, cât și pentru statul de drept, democrația și piața liberă din țara noastră.

Mai precis, cerem reintroducerea explicită a disciplinei Deontologie în rândul disciplinelor obligatorii și a disciplinei Legislație media/ Dreptul comunicării în rândul disciplinelor recomandate, pentru toate programele de comunicare publică din România. Cele două materii fundamentale pentru orice

profesionist în comunicare publică dintr-o țară cu democrație și piață liberă funcționale apăreau în Standardele de calitate în 2017, sub numele Deontologie profesională și Legislație în domeniul comunicării (ARACIS, 2017, pp. 13 și 15). După revizuirile succesive din ultimii doi ani, Deontologia și Dreptul comunicării au dispărut din lista de materii obligatorii, respectiv complementare, pentru Științele Comunicării, dar apar în continuare în Standardele de calitate ARACIS din 2019, la toate celelalte domenii coordonate de către Comisia 4 a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, de la domeniul Asistență socială la cel de Științe militare.

La 30 de ani de la momentul în care România a ales un drum democratic, alături de celelalte țări cu un stat de drept, o piață liberă și o democrație funcțională, considerăm că instituțiile statului, care asigură păstrarea calității actului de predare în învățământul superior și/ sau care au atribuții de reglementare a învățământului românesc trebuie să-și asume public aceste valori. ARACIS este într-o poziție privilegiată din acest punct de vedere, putând cere în mod explicit universităților publice și private din România să pregătească specialiști în publicitate, în relații publice și în jurnalism care vor proteja, în continuare, statul de drept, democrația și piața liberă, și în viitor. Efectele erorii materiale din documentele ARACIS au apărut deja Vineri, 13 decembrie 2019, Consiliul Facultății de Jurnalism și Științele Comunicării, din Universitatea din București, a votat excluderea disciplinelor Deontologie și Drept din programa de licență pentru specializările Publicitate și Comunicare și Relații Publice.

Pozițiile exprimate de cei care au votat în acest fel, la propunerea decanului interimar, conf. univ. dr. Silvia Branea, și a Directorului Departamentului de Antropologie Culturală și Comunicare, conf. univ. dr. Antonio Momoc, au vizat următoarele aspecte: disciplinele Deontologie și Drept nu sunt considerate fundamentale în Standardele ARACIS pentru domeniul Științelor comunicării, eliminarea celor două discipline a fost cerută de studenți, examenul de licență trebuie să fie în acord cu piața muncii (care, în consecință, nu are cerințe legate de cunoștințe de legislație și deontologie). Practic, o eroare materială a dus la formarea percepției, fundamental greșite, că respectarea deontologiei și a legislației în vigoare nu este relevantă în publicitate și relații publice – o percepție falsă, fără legătură nici cu ceea ce se întâmplă în mediul profesional sau academic din România, nici cu ceea ce se întâmplă în mediul profesional sau academic din restul țărilor cu democrație și piață liberă funcționale.

Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării (FJSC) este prima facultate de acest fel înființată după 1989. La FJSC au fost lansate primele cursuri de jurnalism, de relații publice și de publicitate și a fost înființată prima Școală Doctorală în Științele Comunicării din România. FJSC este principalul furnizor de specialiști de comunicare în România, de aproape trei decenii. Este foarte posibil ca fără programele de studii de jurnalism, relații publice și publicitate de la Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării, Universitatea din București, democrația și piața liberă din România să se fi dezvoltat mai greu, iar traseul european al țării noastre ar fi fost diferit. O poziție publică, din interiorul Facultății de Jurnalism și Științele Comunicării și al Universității din București, în sensul deprofesionalizării în publicitate și relații publice, poate avea consecințe la nivelul întregului mediu universitar.

Deprofesionalizarea în relații publice și publicitate este primul pas în instaurarea unui regim autoritar, cu interese reduse în menținerea transparenței decizionale în instituțiile publice, a transparenței afacerilor, a pieței libere. Din păcate, istoria recentă a României a demonstrat că un regim totalitar, cum a fost regimul comunist, nu permite nici măcar existența profesiilor de specialist în relații publice și specialist în publicitate, iar jurnaliștii sunt instrumentalizați în propagandă și legitimarea puterii abuzive. Industriile de comunicare au nevoie de specialiști cu o bază solidă de deontologie și dreptul comunicării în România, comunicarea publică nu este reglementată numai prin intermediul Constituției și al Codului Penal, ci și prin intermediul unei legislații specifice (de exemplu, Codul Audiovizual, legislația privind publicitatea sau legislația privind accesul la informațiile de interes public). În plus, toate cele trei corpuri profesionale din jurnalism, relații publice și publicitate au elaborat un set clar de valori și norme profesionale, grupate în coduri deontologice asumate explicit.

În publicitate, Consiliul Român pentru Publicitate este partenerul instituțiilor de reglementare publice în aplicarea unor standarde înalte în comunicarea comercială, reunite în Codul RAC. Consiliul Român pentru Publicitate sau Romanian Advertising Council (RAC) se autodefinește drept „o organizație profesională, non-guvernamentală, non profit și independentă. Activitatea de bază a Consiliului este

autoreglementarea în publicitate.” Cu ajutorul RAC, marea majoritate a campaniilor de comunicare comercială se desfășoară, în România, în condițiile legii și ale codului deontologic, autoasumat de agențiile de publicitate. În relații publice, Asociația Română de Relații Publice (ARRP) și-a asumat în mod public susținerea integrității profesionale și a valorilor etice și recomandă adoptarea declarației de la Helsinki drept „set de standarde profesionale menite să ne definească industria.” Asociația Registrul Român de Lobby are, de asemenea, un cod de etică clar definit. În jurnalism, încălcarea normelor din legislația audiovizuală poate duce la amenzi și chiar la retragerea licenței postului de radio sau de televiziune. Ani de zile, Codul deontologic unificat pentru jurnaliști a fost anexă la Contractul Colectiv de Muncă, la nivel de ramură.

Prin urmare, industriile comunicării recunosc și susțin pregătirea universitară în domeniul deontologiei și al legislației de media. Fără aceste cunoștințe de bază, oricărui specialist îi va fi imposibil să se integreze pe piața muncii. Deontologia și Dreptul Comunicării în mediul academic românesc Potrivit documentelor adoptate de către Facultățile care pregătesc specialiști în comunicare publică, și avizate de către Senatele universităților publice și particulare din România, marea majoritate își asumă în mod explicit pregătirea unor specialiști cu competențe de deontologie. Din 23 de programe de jurnalism care apar în Hotărârea de Guvern 326 din 2019, numai două (Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați și Universitatea „Ovidius” din Constanța) nu pun, în lista competențelor absolvenților programelor de jurnalism, competențe de abordare etică și deontologică a situațiilor profesionale. Toate facultățile au, însă, un curs de Etică și Deontologie profesională obligatoriu. Două universități, „Andrei Șaguna” din Constanța și Universitatea din Pitești, nu au încă un supliment la diplomă pe site-ul Registrului Național al Calificărilor din Învățământul Superior (RNCIS), și nu au putut fi analizate. Pentru specializarea publicitate, există numai cinci programe acreditate sau autorizate în țară. Toate documentele publice indică obligativitatea cursurilor de Deontologie și Drept, și competențe de abordare etică și deontologică a situațiilor profesionale. O singură universitate, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, nu are un document public în acest sens și nu a putut fi analizată.

Cele mai multe programe universitare în științele comunicării sunt pentru specializarea Comunicare și relații publice (principalul furnizor de profesioniști de comunicare pentru instituțiile publice din România). Din 32 de programe acreditate sau autorizate, patru nu prezintă explicit competențe de deontologie, dar au cursuri obligatorii de drept și de deontologie. Este vorba despre două programe la Facultatea de Litere a Universității din București, un program la Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad și un program la Universitatea „Titu Maiorescu” din București. O universitate, Universitatea „Transilvania” din Brașov are un program fără nici un curs explicit de deontologie sau drept. Patru universități nu au un supliment la diplomă public: Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” din București, Universitatea Ecologică din București și Universitatea „Sapientia” din Cluj-Napoca. Deontologia și cunoașterea legislației sunt esențiale pentru orice profesie pentru care sunt pregătiți studenții, în orice universitate publică sau privată. Este imposibil să cerem performanțe academice din partea studenților, performanțe profesionale din partea licențiaților, dacă nu dorim ca aceștia să cunoască reguli, norme, regulamente stabilite și respectate de asociații naționale și internaționale din jurnalism, relații publice și publicitate.

Drept urmare, cerem Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) îndreptarea unei erori materiale din Standardele de calitate pentru domeniul Științele comunicării, prin reintroducerea explicită a disciplinei Deontologie în rândul disciplinelor obligatorii și a disciplinei Legislație media/ Dreptul comunicării în rândul disciplinelor recomandate, pentru toate programele de comunicare publică din România. Necorectarea cu celeritate a acestei erori materiale poate avea consecințe foarte grave, pe termen lung, atât pentru mediul universitar românesc, cât și pentru statul de drept, democrația și piața liberă din țara noastră. **(Simona Chirciu)**

REVISTA 22: Deontologia, scoasă din programa facultăților de comunicare

Toate organizațiile accentuează rolul important al corectitudinii, al valorilor și standardelor etice înalte în practica profesională.

Un semnal de alarmă circulă la început de an printre profesorii și profesioniștii industriei de comunicare publică și PR: Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior-ARACIS a

scos disciplinele Deontologie și Legislație media/Dreptul comunicării din lista disciplinelor obligatorii pentru programele de comunicare și relații publice. Într-o societate dispusă să coboare tot mai mult ștacheta corectitudinii și a eticii după modelul nefericit al menajeriei politice, ideea că în PR și în zona comunicării publice nu este relevantă etica profesională, deci nu e necesar ca studentul să fie dotat la absolvire cu setul de norme și practici deontologice, este o imensă eroare. O scrisoare deschisă a fost formulată recent și va fi înaintată ARACIS. Draftul scrisorii subliniază că „în România, comunicarea publică nu este reglementată numai prin intermediul Constituției și al Codului Penal, ci și prin intermediul unei legislații specifice (de exemplu, Codul Audiovizual, legislația privind publicitatea sau legislația privind accesul la informațiile de interes public). În plus, toate cele trei corpuri profesionale din jurnalism, relații publice și publicitate au elaborat un set clar de valori și norme profesionale, grupate în coduri deontologice asumate explicit”.

Consiliul Român pentru Publicitate, Asociația Română de Relații Publice (ARRP), Registrul Român de Lobby, precum și numeroase organizații media au adoptat coduri etice, coduri de conduită sau coduri deontologice adaptate profilului. De altfel, Gabriel Pâslaru, președintele ARRP, ne-a declarat că „deontologia e importantă fiindcă e menită să ne unească, oferind standarde comune de conduită”, iar organizația sa respectă Declarația de la Helsinki adoptată la Summitul ICCO din 2017, care îndeamnă profesioniștii: să profeseze etic și în acord cu cadrul legislativ; să respecte cele mai înalte standarde profesionale în practica relațiilor publice și a comunicării; să respecte adevărul, să colaboreze onest și transparent cu angajații, colegii, clienții, mass-media, guvernul și publicul.

Cum ar putea arăta, de exemplu, relația dintre jurnaliști și purtătorii de cuvânt ai diverselor instituții de unde presa se informează, în absența unor principii și norme respectate de ambele părți? Am descris, de altfel, într-un ghid de comunicare pentru uzul profesioniștilor din mass-media și PR, de ce jurnaliștii și purtătorii de cuvânt așteaptă unii de la alții adecvare etică, adică transparență, onestitate, corectitudine, bună-credință. Iar etica profesională face parte din educație.

Istoricul acestei „scăpări” relativ recente a autorității care reglementează toate programele academice arată că există responsabili ARACIS care cred că deontologia și cunoștințele foarte pragmatice de legislație media pot fi asimilate unor domenii largi și nebulose cum ar fi „gândirea critică”. Comisia de Științe sociale, politice și ale comunicării din ARACIS este condusă de prof. dr. Alina Bărgăuanu de la SNSPA. Ca membră în Grupul de experți ai Comisiei Europene pentru combaterea dezinformării și autoare a unor lucrări despre fenomenul fake news, este exclus ca aceasta să nu fie de partea celor care susțin reintroducerea disciplinelor Deontologie/Legislație media în facultățile de comunicare. O statistică oferită de prof. dr. Raluca Radu de la FJCS arată că din cele 22 de programe de jurnalism publicate în H.G. 326/2019, numai două nu prevăd competențe de deontologie obligatorii pentru absolvenții de la jurnalism, însă au cursuri de acest fel în programă. Cele cinci programe acreditate sau autorizate în specializarea publicitate conțin obligativitatea cursurilor de Deontologie și Drept. O singură universitate nu are un document public în acest sens și nu a putut fi analizată. Deocamdată, ARACIS nu a explicat ce anume a motivat decizia, însă ea produce efecte. Facultatea de jurnalism și științe ale comunicării a Universității București, facultate-fanion în România, a eliminat deja disciplinele în conformitate cu standardele impuse de ARACIS. **(Brindusa Armanca).**

REVISTA 22: Alegeri suspecte la Universitatea 'Aurel Vlaicu' Arad

Revista '22' a primit la finele anului trecut o sesizare de la un grup de profesori ai Universității 'Aurel Vlaicu' din Arad referitoare la alegerile pentru funcția de rector, care au avut loc în 11 decembrie 2019. A candidat pentru al treilea mandat Ramona Lile, supranumită 'regina plagiatelor', fiindcă a comis nu mai puțin de 12 plagiate (vezi și www.plagiate.ro), dintre care pentru unul a fost sancționată, iar celelalte stau la murat din 2016 în Consiliul Național de Etică-CNESCOTI.

Aflată, alături de alți pesediști, dar și de câțiva liberali, pe lista celor zece rectori care eludează legea pentru a nu părăsi jilțul, Ramona Lile a avut grijă să transmită contracandidaților potențiali semnale descurajante, așa că a candidat singură. Însă, din graba ca nu cumva un nou guvern să pună piedici candidaturilor chestionabile, alegerile s-au desfășurat în avans (termenul era martie 2020) și invers: nu de jos în sus, ci mai întâi rectorul, abia apoi Senatul și restul structurilor. Documentul primit la redacție semnalează numeroase încălcări metodologice, cu liste de votanți incorecte, locație fără cabine de vot, etc. Interesant este aspectul buletinului de vot, care nu conține nicio opțiune de vot

negativ: un pătrat cu numele Lile Ramona pe care să se pună ștampila și atât.'Pentru prima dată în istoria UAV, alegerile s-au desfășurat pe șest și sub semnul tăcerii. Nu există nicio informație pe site, pe pagina de Facebook a universității, în presă sau în mediul online că aceste alegeri au avut loc', precizează autorii sesizării.

Sunt numeroase alte ciudățenii de luat în vizor în această universitate, unde s-au făcut zeci de angajări pe posturi inventate în ultimii doi ani - vezi scandalul rețelei de corupție Căpraru, PSD & Co.-, universitate unde în 2017 a intrat poliția în mafia diplomelor de la Științele Educației, unde se pune la cale o nouă impostură cu o școală doctorală de comunicare, asigurată de oameni care nu au nicio calificare în domeniu.Dar despre acest subiect, în alt articol.

REVISTA 22: Micile reforme

De 30 de ani vorbim la nesfârșit de reforme, ne lamentăm că sănătatea, educația, administrația, totul în țara asta e nereformat. Că d-aia merg lucrurile anapoda și am ajuns coada Europei.

Credem că lipsa reformelor e o fatalitate românească. Așa și este. De fapt, problema e că discuțiile interminabile, însăilăturile din pix ale unor proiecte de legi și văicăreala au ținut loc de fapte. Unele dintre ele simple și care țineau de o minimă voință politică.

Să luăm justiția, de pildă, singurul domeniu în care, totuși, reforma a făcut pași importanți, chiar dacă nu se poate spune că a fost finalizată. DNA a fost construită practic de la zero, sub presiunea Uniunii Europene, cu legi și oameni noi, selectați după criterii de performanță, entuziaști ai schimbării. Ani buni, anticorupția a fost lăudată în rapoartele MCV și a constituit un bun exemplu de practică pentru alte țări. A dispărut însă corupția sau măcar s-a redus? Nici vorbă. E drept că hoților cu gulere albe le-a mai intrat frica în oase, ca dovadă că s-au luptat ani buni să pună DNA pe butuci, iar în epoca Dragnea aproape au reușit. Dar nu e numai asta, orice reformă se poticnește în opoziția din interiorul sistemului și nu poate învinge acolo unde mentalitatea majorității populației nu merge în aceeași direcție și nu o susține. Tot românul se vaită și crede că lucrurile ar fi cu totul altfel dacă nu ar exista corupția endemică, dar prea puțini acționează, iau atitudine, fac efectiv ceva. Fiecare pe bucățica lui. Un alt exemplu: educația. Legea lui Funeriu, unica reformistă în 30 de ani, s-a izbit de sabotajul politicianilor din PSD care i-au urmat, de refuzul mediocrităților din interiorul corpului didactic de a o aplica și de indolența părinților. Așa s-a ajuns la dezastrul testelor PISA din 2019. Sănătatea și administrația ies din discuție, aici nu s-a încercat nimic niciodată, doar vorbărie goală și interese de clan și politice.

Am dat aceste exemple, pentru că nu (mai) cred că „marile reforme” sunt soluția, panaceul, ci „micile reforme”, acele lucruri care sunt la îndemână, care se pot rezolva prin decizii nu foarte complicate, prin inițiativă, prin presiune publică sau individuală, consecventă și determinată. Mai exact, prin urmărirea scopului.

Nu cred că e nevoie de vreo mare „reformă” ca să se facă o nenorocită de șosea. Sau măcar să fie pus un polițai într-o intersecție cu DN1 ca să nu se formeze o coadă de mașini pe 20 km. Să nu ajungă românii să parcurgă 30 km în 6 ore. Ce „reformă” trebuie ca să se mai facă un drum în Poiana Brașov, perla stațiunilor, să nu fie lăsată infrastructura ca în vremea lui Ceașcă? Ține de vreo mare reformă să construiești niște parcări în Poiană, Predeal, București sau aiurea? Despre lipsa autostrăzilor și coșmarul numit DN1 nu mai are rost să discutăm, șapte ore pe ceas de la Sinaia la București. În perioada sărbătorilor și în weekend, România e blocată și furioasă. Fericiți cei care stau acasă. Chiar nu cred că lipsa vreunei reforme de profunzime duce la accidente groaznice precum cel de la Spitalul Floreasca sau la crimele de la Caracal. E vorba doar de a impune respectarea unor reguli, de a tăia în carnea vie a clientelismul și imposturii, de a pedepsi exemplar, în primul rând administrativ, greșeala și de a nu ceda șantajului. Să nu mai numim „reforme” ceea ce ține de o elementară și bună administrare a treburilor publice.

Cred că principala provocare a Guvernului Orban este să se axeze pe aceste „mici reforme”, pe reglarea disfuncționalităților care pun în pericol viața românilor sau o transformă într-un calvar. În cazul femeii arse de la Spitalul Floreasca, demiterea lui Mircea Beuran din funcția de șef de secție e de bun augur, dar dacă se va face fie și cel mai mic pas înapoi în fața protestelor declanșate de cei circa 20 de medici, nu se va rezolva nimic, iar semnalul dat își va pierde valoarea. Certitudinea că dumnezeii spitalelor beneficiază de impunitate, că sunt mai presus de lege, că în această profesie funcționează principiul „corb la corb nu-și scoate ochii”, lucrurile (indolența, lipsa de responsabilitate,

orgoliul nemăsurat și disprețul față de pacient) vor continua în același stil. Iar în situația în care Colegiul Medicilor, acest organism făcut parcă pentru a proteja malpraxisul, nu-i va sancționa drastic pe Beuran și pe cei din echipa lui, atunci șefii Colegiului trebuie demși.

La fel, funcționarii din minister, inspectoratele școlare și directorii școlilor care au refuzat să aplice prevederile legii educației - care spun clar care sunt măsurile ce trebuie luate după evaluările din clasele a II-a, a IV-a și a VI-a, așa încât să nu ajungă la finalul gimnaziului cohorte de elevi care nu înțeleg un text și nu pot rezolva probleme simple de matematică - trebuie penalizați, eventual, dați afară din sistem. E valabil și pentru funcționarii din administrația centrală și locală care papă banii bugetului pe prostii și pomeni electorale, în loc să construiască drumuri, parcuri și canalizări. Sau pentru armata de politruaci și incompetenți din sistemul bugetar care taie frunză la câini și pun oamenii pe drumurile coșmarești ale birocrăției.

Ceea ce vreau să spun este că pentru Guvernul Orban acestea sunt „micile reforme” - fermitatea în aplicarea regulilor și a sancțiunilor pentru greșeli, delăsare, incompetență și rea-credință - la care trebuie să purceadă urgent. Românii așteaptă mai degrabă astfel de măsuri decât încă vreo mare reformă de care au tot avut parte în ultimii 30 de ani. **(Andreea Pora)**

REVISTA 22: Scrisori de la cititori

Așteptăm mesajele dumneavoastră (pe care le publicăm în limita spațiului disponibil) prin poștă pe adresa redacției (Calea Victoriei 120, Sect. 1, București), prin e-mail (redactia@revista22.ro) sau pe site-ul www.revista22.ro.

Învățământul de ieri și de astăzi

Ceea ce aș vrea să comunic acum este bazat pe o experiență de școlarizare în perioada comunistă, o experiență de asistent și lector universitar de 15 ani în epoca postdecembristă și încă o experiență de dezvoltare personală în Occident.

Încep cu ultima experiență: formația pe care am avut-o m-a ajutat să-mi fac o viață invidiată aici (în ceea ce privește calitatea locului de muncă). Și nu sunt singura. Jumătate din colegii mei de facultate sunt pe undeva, prin lumea largă, oameni care au reușit folosindu-și capacitățile și aptitudinile învățate acolo, chiar dacă pe vremea lui Ceaușescu. Și nu e vorba de o singură promoție, ci de aproape o generație. Întrebarea care se pune obiectiv este «cum am reușit noi?». Simplu: un sistem de educație (combinat: școală și educația din familie, cei 7 ani de acasă, care lipsesc acum multor copii și tineri) adecvat.

Pe vremea în care am început eu școala nu se vorbea despre performanță, despre competitivitate, despre eficiență și nici despre învățarea pe tot parcursul vieții (cum propune sistemul Bologna). Iar chestia cu aplicarea în practică era de răsul-plânsul: absolventă a unui liceu de elită, la o clasă de matematică-fizică, am primit și o diplomă ce mă califică lăcătuș mecanic. Ce avea una cu alta nu știm. Este poate exemplul cel mai convingător pentru toată lumea și poate părea o glumă, dar nu este deloc. (...) Concluzia acestor rânduri este că pe vremea aceea se făcea o selecție după competențe și capacități reale. Lucru care nu se mai face de mult timp. Sistemul stă pe niște baze cu picioare de lut (și lut moale, care nu poate ține nici un fel de greutate, care e mobil și imprevizibil).

Știu bine că există ideea de a nu discrimina copiii. Dar un examen este o căutare a unor competențe, și nu o discriminare. Iar ceea ce se face cu acceptarea studenților după media de la bacalaureat și media din timpul liceului este orice altceva, dar nu obiectivă.

Aici trebuie deschisă o paranteză: care sunt criteriile de evaluare a profesorilor? După ce criteriile își iau salariile? În secundar, după notele luate de elevi și după promovarea la Bac. Dar după ce, timp de ani buni, Bac-ul a fost «vândut» (subiecte aflate cu câțiva timp înainte, profesori care dădeau soluțiile în clasă, pe tablă), la ce ne mai putem aștepta dacă s-a strâns șurubul? Și avem certitudinea că șurubul este același pentru toți? Știm bine că mulți profesori umflau notele și, la un moment dat, asta a început să fie pe bani și din ce în ce mai grei. În învățământul superior? Mai rău. Dacă nu era numărul de studenți, nu mai existau grupe, deci nici ore și nici profesori (toate gradele universitare, fără diferență). Uman vorbind, fiecare încerca (vorbesc la nivel de 2005) să-și păstreze pâinea, închizând ochii la calitate. Simțeam că e prostituție intelectuală la scară mare. Și continuă. Recunosc că am făcut și eu concesii ajutând câțiva studenți să treacă niște examene. Dar nu am făcut niciodată concesii pentru beneficii materiale, care au fost și cred că mai sunt încă de actualitate. Din punctul ăsta de vedere, am conștiința cât se poate de liniștită. Dar nu o am, pentru că am permis, din milă

sau din considerație pentru unii din colegii mei, să accept ca niște nulități să ajungă în niște posturi pe care nu le meritau (asistenți sau poate, acum, lectori universitari, cercetători la Institutul Național de Geologie sau la Muzeul de Geologie). Și nu numai că nu le meritau, dar impietează asupra profesiei.

Este un sistem corupt până în măduva oaselor. Și e simplu de explicat. Mai ales pentru România. Care sunt criteriile de avansare în gradele universitare? Cât mai contează învățământul propriu-zis? Cât intervine latura materială în viața unui universitar? Deci, cerințele sunt publicațiile științifice în reviste de prestigiu internațional, implicarea în contracte științifice, bani aduși în școală.

Depinde totul de domeniu: e foarte greu să mai descoperi ceva nou în geologie (și în alte multe științe). Deci: faci un articol mai mult sau mai puțin banal și te rogi de un profesor să te susțină (dar trebuie să-i hrănești orgoliile).

Dacă articolul e publicat, bazându-te pe susținerea profesorului și pe faptul că deja ai intrat odată în sistemul publicațiilor internaționale (pentru că așa funcționează), traduci articolul în mai multe limbi și-1 publici (același) în mai multe reviste de renume. Și uite așa facem cuantumul la publicații, eventual «sur la presence des quelques absences», cum spunea colegul meu de birou, care m-a învățat multă meserie, în ceea ce privește doctoratele, ce să mai vorbim? Înainte era un titlu de onoare care încununa o carieră bazată.

Pe competență. Acum este un fel de master 2. Unde este aportul (decât cel de tehnologie) de noutate? Dai un examen, faci niște cursuri care sunt o prelungire (ca să nu spun că sunt aceleași ca în ultimii ani de facultate sau de la mașter) a celor pe care le-ai urmat deja, dai examene, scrii referate (de obicei, conspecte din literatura de specialitate; dacă ești cât de cât conștiincios, le cauți pe cele mai noi) și încerci să faci o teză de doctorat. Dacă ești nesimțit (dar nu imbecil), încerci să pui informațiile luate din literatura de specialitate într-o altă formă decât cea folosită de predecesori și cu alt limbaj (pentru a evita acuzațiile de plagiat). Dacă ești onest, faci ca mine: mi-a luat doctoratul 10 ani până ce am găsit o nouă metodă de cercetare care să-mi permită să scot ceva nou. Și atunci, se pune un pic o problemă de etică: sunt cei care chiar au un doctorat real, care au adus ceva nou în domeniile lor egali cu cei care, la 25-28 de ani, își iau doctoratul pe bandă rulantă? Să fim serioși.

(...) m-am uitat un pic pe legislația UE. Fiecare țară este liberă să-și facă sistemul de învățământ așa cum crede de cuviință. Nu există nici o directivă care să impună ceva. Nu știu. Poate că, la un moment dat, am luat puncte la nivelul comunității, pentru că ne-am conformat direcției generale (aveam nevoie pentru a reuși intrarea). Dar asta nu e deloc în interesul României. Am pățit-o când un elev (am predat la un liceu de aici) m-a umilit, arătându-mi că are mai mulți bani decât mine. Cred că s-a ajuns și acolo la același lucru. Nu mai există nici un fel de măsură de coerciție. Atât: să faci profesorii imuni și să-i aperi.

Mă gândesc că sunt mulți profesori cu vocație adevărată și care suferă profund când văd ce se întâmplă. Singurul mijloc de coerciție care se mai poate folosi este aprecierea justă a competenței. Să-i învățăm pe copii încă din «leagăn» că primează competența și competiția. Și nu cred că o să handicapăm «sărmanii copii», așa cum se crede în afară. Vor învăța încă de la început că viața nu e ușoară și că trebuie să te lupti. Cred că ar trebui să ne întoarcem la sistemul examenelor peste tot în învățământ, dar examene adevărate, și nu de formă și cu atât mai puțin trucate.

(...) Trebuie să ne refacem elitele pentru care România a fost apreciată zeci de ani (nu pentru calitatea slabă a învățământului au ieșit specialiști care, apoi, au constituit o mână de lucru «ieftină» pentru țările în care au emigrat: era ieftină pentru că acești specialiști nu mai trebuiau educați.

Trebuie obligați (dar nu cred că e cazul) profesorii să se conformeze. Și pentru a o face, să fie motivați corespunzător. Nu e vorba de salarii, ci de a le revaloriza psihic profesia. De a reajunge să fie # mândri de elevii lor. De a înțelege că au puterea de a înfrunta nu știu care baron local care vrea ca și copilul lui să fie primul (chiar dacă este mai puțin dotat de la natură) și așa mai departe. Pur și simplu, de a avea din nou puterea de a impune cunoștințele științifice împotriva celor de cumetrie.

Dar atât timp cât nu va exista competiție și cât se va permite corupția...

Aș promova niște legi atât de dure împotriva profesorilor «mânjiți», încât să nu le mai treacă prin gând să continue practicile de acum.

Învățământul este o chestie de securitate națională, chiar dacă nu vedem consecințele pe termen scurt. Ar trebui făcut un audit pentru a ști exact de câți specialiști (cu studii superioare) avem nevoie azi și în perspectivă. Dacă avem nevoie de un singur specialist într-o materie, ar trebui să putem să-i asigurăm școlarizarea (exagerez, dar asta ar fi ideal). Să plătim profesori pentru acel student, pentru

că veniturile pe care le va aduce prin acțiunile lui, prin competență vor fi mai mari decât costurile cu școlarizarea.

Dacă vrem să ne revenim, ar trebui să ne întoarcem un pic înapoi (nu înapoi în timp, ci înapoi la ideea de bază): să revenim la manualele unice sau măcar compatibile (definirea clară a cerințelor pentru promovarea unui examen obiectiv). Nu ar fi greu dacă am vrea și dacă am fi în stare să trecem peste ambițiile personale sau pentru interese: crearea unei comisii de adevărați specialiști, care să decidă care sunt cunoștințele indispensabile și ce manual este mai potrivit (prin concurs de manuale în așa fel încât comisia să nu aibă posibilitatea de a ști cui îi aparține manualul). Asta nu înseamnă uniformizare, ci posibilitatea de a crea concurență, în condițiile în care se presupune că elevii sunt educați după aceleași criterii.

Deci, treaba este ușoară, după mine. Să revenim la aprecierea competenței, a talentului, la aprecierea calităților native. **(Anca Androhovici)**